

Kol, svafvel, fosfor, metaller äro enkla kroppar. — 7) (bot.) *E. rot*, som utgör en omedelbar fortsättning af stammen. *E. stam*, som väl har blomgrenar, men inga stjelgrenar. *E-t blad*, när bladskafvet blott uppbar ett blad. *E. blomma*, ej sammansatt af flera småblomster.

ENKELHET, f. 3. sing. Egenskapen att vara enkel (bem. 1, 2, 3 o. 4). a) *E-en af dessa maskiner*. — b) *En melods e.* — c) *E-en af denna dragt. Sedernas, berättelsens, stilens e.* — *Syn.* (för bem. 4) Anspråkslöshet, Flärdlöshet, Konstlöshet.

ENKELKALKIG, a. 2. (bot.) Benämning på växter af Dikotyledonerna, som hafva ett enkelt blomskydd, stundom liknande blomfoder, stundom blomkrona.

ENKELNERVIG, ä'nngkl-nä'rrvig, a. 2. (bot.) Så kallas ett blad, då det har enkla, icke förgrenade nerver.

ENKELSTRYKNING, f. 2. (fys.) *Magnetisk e.*, då man magnetiserar en stång på det sätt, att magnetens positiva pol sättes på midten deraf, hvarefter magneten föres utåt emot stångens ena ända och ett stycke utom denna; sedan börjar man midtpå igen, stryker åt samma håll, och förnyar detta 40 till 50 gånger. På samma sätt gör man med magnetens negativa pol på stångens andra ända, alltid iakttagande att aldrig stryka tillbaka.

ENKELT, adv. På ett enkelt sätt: a) Utan prydnad, utan anspråk, utan konst eller flärd. *Vara e. klädd. E. tillagad föda.* — *Syn.* Anspråkslöst, Flärdlöst, Osökt, Okonstlad, Konstlöst. — b) *Helt e.*, äfv. *Helt e. och simpelt*, endast och allenast, rätt och slätt; utan vidare mått och steg, utan något vidare, t. ex.: *Saken är helt e. den, att . . . Han har helt e. och simpelt ingifvit sin afskedsansökan.* — *Syn.* Helt simpelt, Allenast.

ENKEMAN, m. 3. pl. — män. Se *Enkling*.

ENKEMEDEL, n. 3. pl. Det understöd, som tilldelas afvidne embetsmäns enkör.

ENKE- OCH PUPILLKASSA, f. 1. Inrättning, stiftad genom statens försorg, för militära och civile embetsmäns enkör och barn, som deraf åtnjuta pensioner.

ENKESTÅND, n. 3. Det tillstånd, hvaruti enkör såsom sådana sig befinna.

ENKESÄTE, n. 4. Åt en enkör under dess enkestånd anvisad bostad. Skrifves äfv. *Enksäte*.

ENKEUNDERHÅLL, n. 3. Underhåll, som en enkör åtnjuter under sitt enkestånd.

ENKHUS, n. 3. Allmän inrättning, der medellösa enkör efter välfräjdade medborgare njuta husrum och underhåll.

ENKLANG, ä'nklång, m. 3. (i musik) Likheten af tvänne toner i afseende på höjd eller djup.

ENKLEK, ä'nngklék, m. 2. Ett slags lek, då de lekande äro uppställda parvis efter hvarandra, med en ensam person i spetsen, vid hvars rop: *sista paret ut!* de tvänne sist stående springa framåt hvar åt sin sida, då den i spetsen ensam stående söker att fånga någöndera, innan de åter kommit tillsammans.

ENKLING, ä'nngkling, m. 2. Man, som genom döden förlorat sin hustru och ej inträdt i nytt gifte. — *Syn.* Enkeman.

ENKLINGSTÅND, n. 3. sing. Det tillstånd, hvaruti enkör såsom sådana sig befinna.

ENKLITISK, ä'nkli'tisk, a. 2. (gram.) Så kallas ord, som hängas bakefter andra, t. ex. *que* i latin.

ENKOM, ä'nngkåmm, adv. Särskilt, endast och allenast, med afsigt. *E. för den orsaken. E. dertill gjord.* — Brukas någon gång adjektivt, t. ex.: *Hafva e. (särskilt) nyckel till ett rum.*

ENKÅR, ä'nngk-år, se *Sorgår*.

ENKÖNAD, ä'ntjönadd, a. 2. eller

ENKÖNIG, ä'ntjönigg, a. 2. (bot.) Så kallas en blomma, när uti henne finnas antingen endast ståndare eller endast pistiller.

ENLEVERA, annglevëra, v. a. 1. Bortröfva. — *Enleverande*, n. 4. o. *Enlevering*, f. 2.

ENLIG, ä'nligg, a. 2. Öfverensstämmande. *Afskriften är e. med originalet. Det är ej e-t med min pligt, min karakter, min värdighet.* — *Syn.* Se *Öfverensstämmande*.

ENLIGHET, ä'nligghét, f. 3. sing. Öfverensstämmelse. *E-en med originalet intygat. I e. med lagen, med er befällning.* — *Syn.* Se *Öfverensstämmelse*.

ENLIGT, ä'nliggt, adv. I öfverensstämmelse med. *E. lagen, författningen. E. räkningen. E. sitt löfte. E. värt afstal, vär plan. E. omständigheterna*, allt efter som omständigheterna fordra. *Lefva, kläda sig e. sitt stånd. Handla e. med sin karakter. E. dermed.* — *Syn.* I enlighet, i öfverensstämmelse med, Likmatigt, Efter.

ENMÄNNIG, ä'nmä'nigg, a. 2. (bot.) Hvars blomma har blott en ståndare.

ENMÄNNING, m. 2. (bot.) Växt, hvars blomma har blott en ståndare. Monandrist. *E-arne*, klassen Monandria.

ENNEAGON, --- ä'n, m. 3. (mat.) Niohörnig figur.

ENORM, ä'nårrm, a. 2. Oerhörd, omåttligt stor.

ENPARIG, ä'nparigg, a. 2. (bot.) Säges om ett blad, som har blott ett bladpar.

ENQVINNAD, ä'n-- , a. 2. (bot.) Säges om en växt, hvars blomma har blott en pistill. Brukas i plur. substantivt: *E-e*, ordningen Monogynia.

ENRADIG, ä'n-- , a. 2. (bot.) 1) Så kallas ett svepefoder, när skärmlbladen äro ställda i en rad. — 2) *E-t ax*, då alla blomorna utgå från en sida af blomfästet.

ENROLERA, anngrolëra, v. a. 1. (fr. *Enrôler*) Inskrifva i rullan, antaga till krigstjenst.

ENRUM, ä'nrumm, n. 3. Rum, der man är allena med någon annan. *Samtal i e.*, emellan fyra ögon. *Det skedd i e.*

ENRUMMIG, ä'nrummig, a. 2. (bot.) Som har blott ett rumme.

ENRÅDANDE, ä'n--- , a. 1. Som allena råder, herrskar, regerar.

ENRÅDIG, ä'nrå'digg, a. 2. (föga brukl.) Se *Egensinnigt*. — *Enrå'dighet*, f. 3. sing. — *Enrå'digt*, adv.

ENS, enns, a. o. adv. Förkortadt af *Ense*. *Draga e.*, komma väl öfverens, väl samjas.

ENS, enns, adv. 1) Allenast. *Blott några få, om e. någon.* — 2) *Med e.*, på en gång; genast. *Icke e.*, icke en gång.

ENSAK, ä'nsåk, f. 3. 1) En person enskilt rörande sak, angelägenhet. *Det är hans e.*, det rör ingen annan än honom, dermed har ingen annan att befatta sig. — *Syn.* Egen sak. — 2) (lagt.) Säges om böter, som icke skiftas, utan tillfalla någon odelade. *Tio riksdalers böter, angifvarens, rättens e.*

ENSAKSBÖTER, ä'nsaksbö'tr, f. 3. pl. Böter, som, ålagda utaf en domstol, tillfalla odelade en och samma person eller användas för ett enda ändamål.